

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačuje se od štiristopenjskega po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Naša straža.

II.

Čim se je sprožila misel, naj se ustnovi „Naša straža“, bili smo mej prvimi, ki so to misel z veseljem odobraval, ne samo, ker jej je podlaga tista nacionalna ideja, katero mi od nekdaj zastopamo in katero „kriščanska pravičnost“ proglašala za pagansko, ampak ker smo si od „Naše straže“ obetali resničnih koristij.

Naravno in ob sebi umevno je, da smo mislili, da bo „Naša straža“ popolnoma taka, kakor je družba sv. Cirila in Metoda. Taka mora biti vsaka organizacija, če hoče uspevati. Vsako društvo, katero se hoče opirati na obe slovenski stranki, mora stati nad strankami in mora biti tako organizovano, da je nobena politična stranka ne more izkoriščati v svoje strankarske namene. Vsaki taki organizaciji mora biti za vzgled družba sv. Cirila in Metoda. Ta družba je v svojih tendencijah klerikalna, ta družba ustanavlja in podpira redovniške šole, a vzlic temu jo narodna stranka z veliko ljubeznijo podpira in žrtvuje zanjo ogromne svote. Narodna stranka ni družbe sv. Cirila in Metoda nikdar v svoje strankarske namene rabila. Vzlic strupenemu preganjanju družbe od strani klerikalcev skrbela je narodna stranka vedno, da je stala družba nad strankami, in se je dr. Tavčar prav radi tega prostovoljno odpovedal odborštvu in se ni več pustil voliti. Vkljub temu stori klerikalna stranka še danes za družbo tako beraško malo, da bi družba tisti dan zmrznila, ko bi jej narodna stranka odrekla svojo podporo.

Pričakovali smo, da se postavi tudi „Naša straža“ popolnoma na tisto stališče, na katerem stoji družba sv. Cirila in Metoda in da se ustvarijo jamstva, valed katerih ne bo mogla ne jedna ne druga stranka zlorabljati društva v svoje strankarske namene. Toda s tem pričakovanjem smo se ljuto varali.

Že bombastični oklic dr. Šušteršiča v gospodarskem delu „Slovenca“ nas je osupnil in je ubudil sume, da hočejo klerikalci „Našo stražo“ in ž njo vred naš denar izkoriščati za svoja konsumna društva in za svoje posojilnice, sploh za tisto klerikalno gospodarsko organizacijo, kateri je namen, uničiti prav naši stranki pripadajoče stanove, in ta naš sum so potrdile razne druge okolnosti, pred vsem način, kakor se je uprizoril prvi občni zbor.

Župan Hribar je, nvažuj v narodni stranki nastalo nezaupnost, prosil vodjo Povšeta, naj se prvi občni zbor ne vrši v „Katoliškem domu“, ampak naj se vrši na nevtralnih tleh. Povše je priznal opravičenost te zahteve in je obljubil, da skliče občni zbor v mestno dvorano ali sploh na nevtralna tla, toda svoje obljube ni izpolnil. Brez dvoma so to preprečili dr. Šušteršič, ki hoče povsod absolutno komandirati, in katoliški okrog „Slovenca“, ki so hoteli imeti, naj se vrši občni zbor v „Katoliškem domu“ v dokaz, da je društvo pod njihovim poveljstvom in da so oni njegovi zapovedniki. Narodna stranka je iz tega po vsi pravici sklepala, da smatra klerikalna stranka „Našo stražo“ za sredstvo v dosego svojih strankarskih namenov, da jo smatra za strankarsko društvo katoliško narodne stranke.

To je potrdila še druga okolnost. Naravno je, da je narodna stranka v društvu, katero naj stoji nad strankama, hotela imeti ravno tisto zastopstvo kakor klerikalna stranka. Ta zahteva je popolnoma opravičena in še skromna, saj je bilo vnaprej gotovo, da je društvu v prvi vrsti računati na podporo narodne stranke, ker pristaši klerikalne stranke sploh nič ne žrtvujejo v narodne namene. A klerikalna stranka tudi temu ni hotela prirediti. Že več tednov je bila javna tajnost, da je klerikalna stranka namepravala občni zbor porabiti v ta namen, da bi ponižala narodno stranko in tisto liberalstvo, katero „Slovenec“ tudi v

poročilu o občnem zboru „Naše straže“ preklinja. Obče je bilo znano, da se je napravil konplot, da dr. Tavčar, dasi je bil člen pripravljalnega odbora, ne bo voljen v odbor, pač pa da mora biti voljen kurat Koblar in da se sploh izvoli tak odbor, da bo v njem narodna stranka v manjšini. Z ozirom na vse to so si rekli pristaši narodne stranke, da jih na občnem zboru „Naše straže“ čaka ponižanje in znabit celozasramovanje, ker je vse kazalo, da se hoče občni zbor porabiti za proslavo tistega čudnega popa, ki si je z izlivanjem svojega gadjega strupa na narodno stranko pridobil odpuščanje za vse grehe in hvalenost klerikalne stranke.

Narodna stranka je bila torej po vsi pravici nezaupna in ozlovoljena; domnevala je, da je ves shod naperjen proti njej in zlasti proti dr. Tavčarju, in sedaj se je pokazalo, da so bile njene slutnje opravičene.

Ako bi klerikalna stranka ne bila imela teh namenov, bi ne bila na občnem zboru tako postopala, kakor je. Ko je videla, da narodne stranke na občnem zboru ni, bi se bila morala vprašati, če morda nima vzrokov, biti ozlovoljena, in potruditi bi se bila morala, da odstrani ozlovoljnost in dokaže narodni stranki, da ima pri „Naši straži“ čiste namene. Tega pa klerikalna stranka ni storila, pač pa je storila vse, da narodno stranko popolnoma od društva pahne in da jo provocira kolikor mogoče. Izvolitev Vencajza, ki je šele letos našel svoje katoliško prepričanje, predsednikom shoda, je bila provokacija, govor dra. Srnce je bila provokacija, a največja provokacija je sestava odbora. Zunanji odborniki ne pridejo v poštev, izmed kranjskih odbornikov pa pripadajo štirje klerikalni stranki (Povše, Krek, Pogacnik in Vencajz), trije stranki „Slov. Lista“ (Koblar, Majaron in Krisper), trije pa narodni stranki. Narodni stranki je torej občni zbor prepuštil revna tri mesta, tako, da je v društvu prav brez vpliva, kar je pač dokaz, da je „Naša straža“

LISTEK.

2

Miroslav Tyrš.

(Na „Tyršovem večeru“ ljubljanskega „Sokola“ predaval Viktor Murnik.)

(Dalje.)

Zadnjih deset let svojega življenja je spisal Tyrš o vsakem pojavu češke umetnosti oceno. In imel je Tyrš za kritika sposobnost, kakor malokdo. Bil je historik in estetik zajedno: vestnost, natančnost in redka zmožnost iz posameznih detajlov si narediti jednotno podobo celote, se je spajala v njem z očiščenim vkusom in svežim, neposrednim umetniškim čutom. Svoje zmožnosti pa si je še povečal z neumornimi, jako obsežnimi studijami; že na univerzi se je pečal z matematiko, zgodovino, verstvom, fiziko, zgodovino vseh slovstev, ne izvzemši niti indskega in perzijskega — zlasti ga je zanimalo dramatično pesništvo, in nameraval je v Pragi osnovati Shakespearjev klub —, dalje s kemijo, estetikom, logiko in metafiziko, in z vsemi temi vedami nikakor ne površno. V izdatni meri so prispela k razvoju Tyrševega talenta tudi številna umetniška potovanja; prepotoval je Nemčijo, severno Francosko, Belgijo, v Italiji je bil trikrat, več časa je proučeval londonske, pariške, berlinske, monakovske, rimske, florentinske in neapolske zbirke.

Tyrševe kritike so si kmalu pridobile priznanja in čislanja pri čeških umetnikih, in ravno tisti slikarji in kiparji, katerim je Tyrš, ocenjujoč prve njihove proizvode, prerokoval veliko bodočnost, niso varali njegovih nad. Naj omenim tu slovitega kiparja Myslbeka in znamenitega slikarja Brožika. Svojo sodbo je Tyrš vedno utemeljil in podprl s tehtnimi razlogi; začetnikom prizanesljiv, proti starejšim in zasluženim umetnikom obziren, je bil neizprosno oster le proti onim, ki z mnogo obetajočim talentom niso družili pridnosti in skromne samokritike. Ob svoji nepristranosti in pravičnosti ni imel sovražnikov mej domačimi umetniki; z mnogimi, in to najboljšimi, ga je vezalo pristrčno prijateljstvo — redek pojav mej kritikom in umetnikom. Umeje se, da je bil Tyrš tako znamenit kritik tudi v vseh čeških umetniških porotah in komisijah tistega časa.

Zanimiva je Tyrševa sodba o tem, kako naj se piše o umetnosti. „O umetnosti, pravi, bi se imelo vedno pisati tudi na umetniški način, pri čemur pa nikakor ne sme utrpjeti pravost in resničnost vsebine; ako opisujem posameznega umetnika ali celo epoho, ako razglabam ali popisujem umetniško delo, hočem vedno, da naredi predmet, o katerem govorim, na čitatelja isti učinek, katerega je napravil na me; to pa dosežem le tedaj, ako pri

svojem opisu zadostim, kolikor je to možno, v znanstveni prozi, onim estetičnim pogojem, na katerih temelji vtisk umetniškega dela!“

Ravno pa, ko se je Tyrš pripravljaj, da bi začel svoje največje delo, o katerem je premišljal več let, morebiti celo desetletje, namreč „zgodovino umetnosti“, ga je dohitela smrt. Pisati ni hotel začeti prej, dokler si ni osigural tako sijajne izdaje, kakršno je zmatral za jedino dostojno. Delo bi bilo izšlo v Ottovi založbi v treh zvezkih z vseskozi izvirnimi ilustracijami. V „zgodovini umetnosti“ je hotel Tyrš pokazati vzajemno zvezo posameznih umetniških epoh in tudi češko in slovansko umetnost sploh bi bil v njej opisal in ocenil. —

* * *

Jednako važno in uspešno, kakor na slovstvenem, je bilo Tyršovo delovanje na sokolskem polju. Izreden, organizatoričen talent, je Tyrš po 22letnem neumornem delu sokolstvo postavil na tako obširno in trdno podlago, da so je mogli njegovi nasledniki dovesti do tolikega razvoja, da se danes more ob bok postaviti vsaki jednaki inozemski organizaciji, da nadkriljuje celo marsikatero izmed njih; vzvišen cilj pa, katerega je dal Tyrš Sokolstvu, se dviga visoko nad vsako podobno tu- in inozemsko združitev.

popolnoma klerikalno društvo, v katerem naj zastopniki narodne stranke klerikalcem delajo stafažo.

K temu pa je prišlo še strupeno poročilo v „Slovenec“, in to od človeka, ki je bil sam nemškutar, ki ima nemško rodbino, kateremu je klerikalstvo le sredstvo, da doseže svoje namene.

V tem poročilu se očita narodni stranki, da se odteguje požrtvovalnemu delu. To je že vrhunec predrznosti! Nam očitati kaj tacega, ki omahujemo pod bremenom narodnega davka. Vse narodne naprave vzdržuje narodna stranka in žrtvuje zanje tisoče in tisoče, dočim klerikalna stranka skoro ničesar ne da, ampak samo preži, kje je kaj potlačiti v nenasično svojo bisago. Prav zadnji človek na svetu, ki sme govoriti o požrtvovalnosti, pa je dr. Šusteršič, kateri še svoje žive dni niti cvajerja ni položil na domovinski altar.

„Slovenec“ napada tudi ljubljanskega župana, da ni shoda pozdravil, in da je na isti dan sklical sejo obč. sveta ter se norčuje, kam je prišla slovanska vzajemnost njegova in njegovih somišljenikov. „Slovenec“ se menda nalašč neče spomniti, da so seje občinskega sveta redoma ob torkih, in da jih je proti koncu leta radi obilnega dela vedno jako mnogo; norčevanje iz slovenske vzajemnosti pa bi si bil lahko prihranil, saj so jo pristaši narodne stranke že premnogokrat dokazali, zlasti pa župan Hribar, in ne vemo, če bi bili klerikalci našli moža, kateri bi bil mogel na shodu v Pragi zborovalce pozdraviti v vseh slovanskih jezikih, kakor je to storil župan Hribar.

Toda župan ni pozdravil shoda in zato zasluži, da ga „Slovenec“ obdela s polenom. Shoda pa tudi dež. glavar Detela, čigar velika požrtvovalnost za narodne namene je občno znana, in ki je zvest pristav klerikalne stranke, ni pozdravil. Mislimo, da je tega tako malo kriv, kakor župan Hribar. Po vsem omikanem svetu je pač navada, da se na taka zborovanja dež. glavar in župan povabita, kakor se tudi vabijo uredništva, naj pošljejo svoje zastopnike. Pripravljalni odbor pa ni povabil župana in bržčas tudi ni povabil dež. glavarja, kateri bi sicer „Naši straži“ gotovo ne bil odrekal nekaj — prijaznih besed. Ako torej glavar in župan „Naše straže“ nista pozdravila, je tega le kriv pripravljalni odbor, oziroma so tega krivi tisti klerikalni poslanci, ki so imeli aranžement v rokah. „Slovenec“ udriha seveda samo po županu Hribarju, molči pa kakor grob o dež. glavarju. Napadi na Hribarja obujajo mnenje, da bi klerikalci pač tiste tri zastopnike narodne stranke, katere so milostno izvolili v odbor, radi prisilili, naj se mandatom odpovedó, kateri želji se dotičniki bržčas ne bodo dolgo upirali.

Postopanje narodne stranke napram „Naši straži“ je bilo popolnoma korektno in zajedno jako rodoljubno. Ko bi bili klerikalci slutili, da se z narodne strani pripravlja kaka spletká proti njim, bi bili zagnali silen krik. Mi pa smo molčali in nobene besede nismo rekli, dokler nismo vedeli, kako se je izvršil občni zbor.

Sedaj pa, ko so razkriti rovarski in spletkarski nameni, izjavljamo, da nimamo zaupanja, da ostane „Naša straža“ nad stran-

Trdijo, da vsak narod potrebuje idealov, visokih ciljev, ako hoče živeti, napredovati, uspešno tekmovali z drugimi narodi. Se ve, ne ideal in pobožno hrepenenje po njem ohranjuje narod, ampak tista delavnost, katero razvije, da bi dosegel svoj ideal; naporno in vztrajno delo, pri katerem napenja vsa svoje moči, da bi dosegel na cilj, mu moči vzmožuje in ga dela in ohranjuje svežega; in ta svežost in delavna moč mu zagotavlja prihodnost.

Velik, samostojen, samemu sebi zadoščajoč narod, telesno, npravno in duševno dovršen in zagradelj kulturno na najvišji stopinji stoječ in zajedno srečen narod, je ideal, za kateri je Tyrš vnel češki narod, je cilj, v čegar dosego je ustanovil Sokolstvo. Cilj je to, ki zahteva, ako se naj doseže, najnapornejšega dela ne nekaterih posameznikov, ampak vseh narodovih udov in vseh generacij, dela, ki ne neha nikdar, ki zahteva že samo v dosego močnih mišic in vsestransko, somerno razvitega telesa silnega samopremagovanja in samozatajevanja. „Naših teženj po razvoju“, piše Tyrš („Nš úkol, směr a cíl“), ne moremo zmatrati prej za dosežne, dokler ne postane vsakdo, kdor je Čeh, tudi Sokol... Ljubezen in skrb obračana le na jedno društvo, bila bi le kratkomiselna igrača... (Dalje prih.)

kami in bomo iz tega izvajali konsekvence, dokler ne bo „Naša straža“ stala nad strankami tako, da je nobena stranka ne bo rabila za svoje strankarske namene.

Ako se naj narodna stranka oklene „Naše straže“ in jo podpira, mora imeti garancij, da ostane društvo nad strankami. Ta garancija obstoji v tem, da se voli v odbor pet pristašev narodne stranke in pet pristašev klerikalne stranke in sicer tiste, katere določita vodstvi obeh strank. To je pogoj in le če se ta izpolni, sme „Naša straža“ upati na podporo narodne stranke, brez katere bo sicer društvo brez pomena. Pod kavdiški jarem klerikalne stranke pa se ne podamo nikdar in na noben način.

Učiteljsko gmotno stanje na Goriškem.

S Tolminskega, 14. novembra.

(Dalje.)

III. Postava od 4. marca 1879, po kateri so se nekoji paragrafi prejšnjih postav zopet spremenili, in sicer zopet na škodo učiteljem. § 2. te postave se glasi: Na javnih ljudskih šolah so učitelji razvrščeni v tri razrede, in sicer: I. razreda s 600 gld., II. razreda s 500 gld. in III. razreda s 400 gld. letne plače.

§ 5. te postave se glasi: Kdor vodi katero občno javno ljudsko šolo, ima pravico do opravilne doklada, določene v letnem znesku: 30 gld. na jednorazrednicah, 50 gld. na dvorazrednicah, 75 gld. na troirazrednicah in 100 gld. na štiri- in večrazrednicah. Tedaj zopet in mnogo manj! V § 6. te postave je določena odškodnina za stanovanje vsem voditeljem zunaj Gorice letnih 100 gld. Že zopet manj! Vsled te postave §§ 7. in 8. ima podučitelj 300 gld. in podučiteljica 280 gld. letne plače.

Pripomniti je k tej postavi še sledeče: Po § 3. je prišel v I. plačilno vrsto izmej 12 učiteljev jeden, v II. plačilno vrsto izmej 12 učiteljev trije, in ostali so v III. plačilni vrsti s 400 gld. letne plače, oziroma podučitelji s 300 gld. in podučiteljice z 280 gld. letne plače.

Ta postava je imela vendar vsaj to dobro, da so bili uvrščeni v skupno število vsi učitelji v okraju, tedaj tudi začasni. Ako je bilo po tej postavi v okraju recimo 24 definitivnih in 12 zaasnih učiteljev, skupaj tedaj 36, bili so v I. plačilni vrsti trije, v II. plačilni vrsti devet, v III. plačilni vrsti štirindvajset. Poleg teh še podučitelji in podučiteljice, ki se postavno niso mogli všteti v skupno število.

Po tej postavi se je spremenil (občinski) krajevni sistem v osebni sistem, a skrajšali so se izdatno dohodki učiteljstvu.

IV. Postava od 15. oktobra 1896 § 2. se glasi: Na občnih javnih ljudskih šolah so učitelji razvrščeni v tri razrede, to je: I. razreda z 600 gld., II. razreda z 500 gld., III. razreda z 400 gld. § 3.: V šolskem okraju Goriškega mesta je število učiteljev I. razreda pet desetink, učiteljev II. razreda tri desetinke in III. razreda dve desetinke skupnega števila stalno nameščenih učiteljev tega okraja. V drugih šolskih okrajih je število učiteljev I. razreda dve desetinki, II. razreda štiri desetinke in III. razreda štiri desetinke skupnega števila stalno nameščenih učiteljev dotičnega okraja.

Vsled § 6 te postave določene so opravilne doklade 30 gld., če je šola jednorazredna, 50 gld., če je šola dvorazredna, 75 gld., če je šola trirazredna, 100 gld., če je šola štiri ali večrazredna.

Po § 7. te postave gre odškodnina za stanovanje voditelju v Goriškem mestu 200 gld., v drugih krajih pa 100 gld. na leto.

Vsled § 9 te postave dobó učitelji in podučitelji stanarine letnih 160 gld. v Goriškem mestu in letnih 80 gld. v drugih šolskih okrajih. Učiteljice in podučiteljice pa letnih 60 gld. stanarine.

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 18. novembra.

Zadnja seja drž. zbora je bila zopet sila viharina. Opozicija je hotela prisiliti podpredsednika dr. Ferjančiča, da se glasuje o zatožbi Badenija, ker slučajno ni bilo dovolj desničarjev v zbornici, ki bi zatožbo odklonili. Katol. narodna stranka je imela prav takrat klubovo sejo, in to priliko so hoteli porabiti opozicijonci, da bi zmagali z obtožnico. Dr. Ferjančič pa je razpravo o zatožbi pre-

trgal ter odgodil glasovanje na prihodajo sejo. V zadnjem hipu se je vrnilo v zbornico še toliko členov katol. narodne stranke, da je bil dr. Ferjančičev predlog, naj se razprava pretrga in začne obravnava o predlogih za podpore poškodovanim krajem, sprejet s 154 glasovi proti 152 glasom, torej z dvema glasoma večine! Opozicija bi bila tedaj malodane triumfirala. Pri nadaljni razpravi pa je govoril Hrvat, poslanec Biankini, o bedi v Dalmaciji.

Prestolni govor v italijanski zbornici, s katerim je otvoril kralj Humbert v prisotnosti dvora zasedanje parlamenta, se spominja z veliko toploto umora naše cesarice, pozdravlja najsimpatičnejše carjev mirovni predlog, obljublja celo vrsto gospodarsko političnih reform, zlasti pa davčnih olajšav. Kralj se je spominjal velikih nemirov v Italiji ter povdarjal, da jim je bil povod beda. Obljubil je, da proglasi kmalu amnestijo za kolovodje pri tistih izgrelih, ki so se zatrli le po miroljubnosti naroda in odločnosti armade. Zajedno pa je dejal kralj, da treba pomnožiti bojno mornarico. Kako bo Pellouxovemu ministerstvu mogoče doseči davčne olajšave, zajedno pa povečati mornarico, je težko razumljivo.

Nemčiji prijazni veterček v Parizu se še ni polegel, nasprotno, celo okrepil se je. Sklenilo je namreč ministerstvo, da podpravi nemškega cesarja na potu preko sredozemskega morja francoska eskadra v francoskih vodah ter spremi nemške ladije od Italije do Španije. Francozi v Parizu in drugod se torej res nekako poganjajo za prijaznost Nemčije in čudno je, da temu ne ugovarjajo niti najhujši šoviniisti. V Londonu so postali vsled tega Nemčiji prijaznega vetrčka že precej nahodni; angleški politiki ter državniki govoré sedaj nakrat z nekim čudnim respektom o Nemčiji. Tako je tudi Chamberlain te dni povdarjal, da ga veseli dobro razmerje z Nemčijo in Zjedinjenimi državami.

Afera Dreyfus. Predvčerajšnjim popoldne je dobil Alfred Dreyfus poročilo, da se je začela nova preiskava proti njemu. Obvestiti ga je hotelo o tem sklepu že Brissonovo ministerstvo, a je padlo prav v tistem času. Dreyfusa ne prepeljejo na Francosko pred decembrom. Kasacijski dvor zasliši prihodnjič generala Gonseja in Rogeta ter polkovnika Picquarta. Izvedenci imajo sedaj opravka s preiskavo papirja, kateri so našli pri Esterhazyju in ki je prav isti, na kakoršnjem je bil pisan bordereau.

Karlisti v Španiji nameravajo bajé porabiti sklep miru v Parizu za svoje namene. Ako se vlada uda ter odstopi Ameriki Filipine, hočejo Karlisti vdreti s svojimi, na meji zbranimi četami ter proizročiti splošen ustanek. Don Carlos je dobil bajé v Londonu veliko denarno posojilo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18. novembra.

— („Naša straža.“) „Slovenec“ besno vpitje radi „Naše straže“ ima dvojen namen: na jedni strani naj obmejne Slovence naščuje proti narodni stranki, na drugi pa naj prikrije popolni fiasko, kateri so klerikalci čakali na občnem zboru „Naše straže“. Udeležba je bila sramotno minimalna. Klerikalci so že tedne in tedne bobnali, a zbobnali so vsega skupaj k večjemu katic 70 udeležnikov in še mej temi je bilo nekaj pristašev narodne stranke. Še na občnem zboru kake pogrebne bratovščine je več udeležnikov! Klerikalnih magnatov ni bilo nijednega videti, niti vseh poglavarjev ljubljanske klerikalne stranke ni bilo na shodu in tudi ljubljanskih duhovnikov je bilo razmeroma malo. Največ je bilo še duhovnikov z dežele, obmejnih bratov pa razen dra. Srncá menda nobenega, čeprav deklarira „Slovenec“, da so prihiteli bratje iz zele-nega Štajerja, iz tužnega Korotana, iz kršne Istre in iz solčnega Primorja (kaj Istra ne spada k Primorju?). Pa prepričla udeležba od klerikalne strani nas ni presenetila. Poznamo jih, te ptiče! Kadar treba poseči v žep in kaj odriniti, takrat jih ni blizu, ampak z veseljem prepuščajo narodni stranki, da nosi narodni davek. Vse, kar imamo narodnih naprav, vse vzdržuje narodna stranka. Ciril-Metodova družba dobiva najmanj štiri petine vseh dohodkov iz narodne stranke, za gledališče žrtvuje narodna stranka 6000 gld. na leto, v katero svoto ni všteta vstopnina, in povrh vzdržuje še nebroj drugih društev, sokolskih, pevskih, podpornih in učnih. Žrtve znašajo tisoče na leto. A klerikalci? Naj nam še po:

kažejo, kaj vzdržujejo! Kamor pogledamo, vidimo samo kako klerikalci love profite, ne žrtvujejo pa ničesar. Ko bi bile naše narodne naprave nevezane na klerikalno podporo, bi ne imeli niti jedne, bi bile že vse propadle. In v očigled temu trde naši parasitje, da se odtegujemo žrtvam! „Slovenec“ je tudi trdil, da je bila odsotnost narodne stranke dogovorjena. V tem oziru se jako moti. Dogovorjenega ni bilo čisto nič. Odsotnost je bila spontana, je bila instiktivna. Vsakdo si je sam rekel, da v „Katoliškem domu“ ni ničesar iskati, da vse kaže, da se kujejo naklepi proti narodni stranki, a morda so k temu pripomogli tudi klici „proč od Ljubljani“ in taka ju-nastva, kakor si jih je dovolil Grafenauer, ne da bi ga bil koroški Slovenci desavouirali, in kakor so jih uprizorili tudi še drugi obmejni bratje, prav kakor da je dolžnost narodne stranke molče pretrpeti vsako brco. Izid občnega zbora kaže, da so pristaši narodne stranke prav storili, da niso šli v „Kat. dom“ in prav store, če dotlej, dokler klerikalna stranka za svoje postopanje ne da zadoščenja in dokler ne izpolni v članku formuliranih pogojev, za „Našo stražo“ ne žrtvujejo nobenega krajcarja. Klerikalna društva naj vzdržujejo klerikalci s svojim denarjem!

— (Osebnosti.) Pri regulaciji plač mestnih uradnikov in preuredbi statusa je obč. svet imenoval mag. svetnika g. Vončina prvim svetnikom z naslovom ravnatelja, nadinženirja gosp. Duffeja stavbnim svetnikom, policijskega komisarja g. Podgoršeka policijskim svetnikom in mestnega fizika g. dr. Kopfivo zdravstvenim svetnikom.

— (Opera „Halka“) ki se je sprejela lani z izrednim navdušenjem in ki se je pela letos prav lepo, ponavlja se nocoj. Ker se postavi radi drugih oper, ki pridejo na vrsto še pred božičem, za letos „Halka“ z repertoarja, opozarjamo še jedenkrat na to slavno slovensko operno delo.

— (Čemu?) Ljubljanski jezuitje se zanimajo za ljubljanski grad in se informirajo, če bi kazalo ga nakupiti. Čemu, tega ne vemo, sodimo pa, da je v občem interesu, da ne pride grad v privatne roke, ampak da postane ali last občine ali pa dežele.

— (Bolniška blagajna mojstrov v Ljubljani) sklenila je na svojem občnem zboru 2. febru- varja, da se podeli v spomin Njega Veličanstva 50letnice in 10letnega obstanka svojega delovanja, štiri podpore po 10 gld. svojim onemoglim členom oziroma vdovam in njihovim otrokom. Pismene prošnje je poslati g. načelniku J. Šlegelju, Poljanska cesta v Ljubljani.

— (Razglednice za Prešernov spomenik.) Najno večje razglednice z večjo doprsko sliko našega slavnega dr. Prešerna so pomnožene po doprsem kipu našega kiparja A. Gangla. Razglednice so v resnici tako krasno izdelane, da smemo opravičeno reči, da takih sploh še nismo imeli na razpolaganje. Ker je čisti dobiček namenjen za Prešernov spomenik, osvedočeni smo, da bode slavno slo- vensko občinstvo z veseljem seglo po njih. Ta do- prski kip je smatrati za nekak začetek spomenika dr. Fr. Prešernu, ki se mu postavi v Ljubljani. Dobivajo se v narodni knjigotrnici pri gosp. L. Schventnerju v Ljubljani.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Te- denski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 6. do 12. novembra kaže, da je bilo novorojencev 21 (=31.18‰), mrtvorojenca 2, umrlih 16 (=23.76‰), mej njimi je umrl za tifuzom 1, za vrtico 1, za vnetjem sopilnih orga- nov 3, vsled nezgod 1, za različnimi boleznimi 10. Mej njimi je bilo tujcev 5 (=31.2‰), iz zavodov 8 (=50‰). Za infekcijskimi boleznimi so ob- oledeli, in sicer za škrlatico 1, za tifuzom 3, za vrtico 3 osebe.

— (Vrhniška čitalnica) priredi v nedeljo, dne 20. novembra, v svojih prostorih veselico v prid Prešernovemu spomeniku. Vzpored: 1.) Govor. 2.) Igra na harmoniju. 3.) I. Stritar: „Sreča, poe- zija in Prešeren“, deklamacija z živimi podobami. 4.) Ipavic: „Moja Avstrija“ in Volarič: „Grajška hči“ — mešana zbor. 5.) Igra na glasoviru. 6.) Smetana: Sekset iz „Prodane nevesta“ s sprem- ljevanjem harmonija. 7.) Vesela igra „Popolna žena“. 8.) Prosta zabava in ples. Začetek ob polu osmih zvečer. — Čitalnica Vrhniška je torej prvo društvo, ki s čistim dobičkom te veselice prispeva v hvale- vredni namen, da se našemu pesniku-prvaku po- stavi v Ljubljani primeren spomenik ob stoletnici njegovega rojstva. Nadejati se je, da bodo temu rodoljubnemu vzgledu sledila tudi druga naša za- bavna in pevska društva. To je želeli tem bolj, ker nabiranje prispevkov za spomenik le počasi napre- duje, a 3. december 1900 — stoletnica Prešerno- vega rojstva — je že blizu. Prava narodna sramota bi bila, če bi ta znameniti spominski dan ne pro- slavili z odkritjem Prešernovega spomenika!

— (Nasvet dolenjskim Šentvidčanom.) Piše se nam: „Slovenski Narod“ z dne 22. p. m. pri-

nesel je notico iz Šentvida na Dolenjskem, novica pa je res interesantna, vsaj bralci „Slov. Naroda“ vidimo, kako postopa c. kr. deželna šolska oblast glede razpisavanja nadučiteljskih in sploh učitelj- skih mest. Res čudno je to, da se pusti štirirazredna ljudska šola brez nadučitelja celih 19 mesecev, reci devetnajst mesecev, in to koncem 19. stoletja. Vsaj tako grozovito pomanjkanje dobrih in izkušenih učiteljev vendar še ni, da bi človek mislil, da ravno za to službo ni mogoče dobiti primerne prosilca. Ker se c. kr. deželni šolski svet ne zmeni prav nič za oni glas upijočega v zahtojem dopisu iz Št. Vida, svetovali bi, da bi se vsa ta stvar spravila v roke g. deželnih poslancev, morda storé le ti kak korak v tej zadevi in pripomorejo, da bi se c. kr. deželna šolska oblast v prihodnje nekoliko bolj zavedala svojih dolžnosti. — Vprašamo, v kaj vendar služijo seje c. kr. deželnega šolskega sveta? Kakšno dolž- nost pač smatra c. kr. deželni šolski svet za svojo, ako meni, da skrb za šolo in oddaja učnih mest ne spada v njega področje! Šentvidci, vzdamite se! Res lepa je skromnost in ponižnost, a vedite, dragi rojaki, da „kdor se preveč poniža, ga slednjič po- hodijo.“ Bivši Šentvidčan.

— (Znanstveno-leposlovni klub akad. tehn. društva „Triglav“ v Gradcu) priredi v sredo, dne 13. listopada, ob 8. uri zvečer v dru- štvinih prostorih drugo redno sejo s sledečim vzpo- redom: 1. „Pesnik Anton Aškerc“, predava gosp. jur. Rasto Pustoslavšek. 2. „Ideje“, satira, predava g. jur. Makso Pirnat. 3. Slučajnosti.

— (Kazenska obravnava radi devinskih in nabrežinskih izgredov) proti drugi skupini obtožencev je trajala včeraj ves dan do 8. ure zve- čer in se konča danes. Zanimiv intermezzo je bil o zaslišavanju priče Italijana Arzona. Predsednik ga je vprašal: „Ali ste videli hčeri Plesovi, da sta plo- skali?“ — Priča: „Nisem mogel videti gospodičin, ker je bilo med nami več vozov sena.“ — Pred- sednik: „Ta je nova! Pred sodnikom v Trzinu ste pa rekli, da ste videli, kako sta gospodičini plo- skali in kričali: „Doli z Lego!“ Kako nam pojasnite to protislovje?“ — Priča: „Ne vem. Sodnik v Tr- zinu...“ — Predsednik: „...Sodnik v Trzinu je zapisal, kar ste vi izjavili.“ — Zastopnik državnega pravdnštva: „Ker sem prepričan, da priča, ali danes ne govori resnice, ali je ni govorila včeraj, izjav- ljam, da si pridržujem postopanje proti priči radi goljufije ter zahtevam, da se ista postavi pred pre- skovalnega sodnika.“ Ugodivši tej zahtevi, je na- ložil predsednik, naj se priča odvede v zapor. Zaa- čilen je bil začetek razprave. Zagovornik nekaterih obtožencev, Camber, nekdanji veliki Hrvat, se je srdito upiral zahtevi, da se obtožnica raztolmači slovenskim obtožencem v slovenskem jeziku in je pozneje krepko podpiral zahtevo dr. Piccolija, naj se pokliče zaprisežen tolmač, kar pa je sodišče vsled ugovorov slovenskih zagovornikov odklonilo, izrekiši, da je tolmač dopusten samo za tuje jezike, a da sta pri tržaškem sodišču italijanski in slovenski jezik jednako v rabi. Lahko so radi tega kar divji, zlasti „Independente“.

* („Srce“ prestreljeno) Sin slavnega itali- janskega pisatelja Edmonda de Amicisa, čegar epohalno delo „Srce“ je prevedeno tudi na slo- venski jezik, 22letni medicinec de Amicis, se je v Turinu ustrelil v srce. Pač je ta nesrečni strel sina prestrelil tudi srce sila rahločutnega, obupanega očeta, ki je skoraj zblaznel.

* (Vojvoda samomorilec) Vojvoda Lergi de Morny se je radi neuslišane ljubezni 14. t. m. v Parizu vrgel skozi okno ter se smrtno pobil. Voj- voda je vnuk kraljice Hortenze Holandske ter pol- brat Napoleona III.

* (Polkovnik du Paty de Clam) ki igra v Dreyfusovi aferi posebno veliko vlogo ter je bil zaupnik raznih generalov in ministrov, je človek najsumljivjšega poštenja. V pariških salonih je igral — dasi ni imel nikdar nič denarja — dolgo prvega „leva“ ter je bil vsled tega nekaj časa pri- damah jako priljubljen. V resnici se piše ta pol- kovnik Marcier Dupaty, torej ni plemenitaž, kar bi naj izražalo njegovo pustolovski spačeno ime. Sku- šal se je vriniti v neko odlično in bogato rodbino, a domača hči ga je zavrnila. Nato je pisaril njenim sorodnikom anonimna pisma ter blatil njeno čast. Picquart pa je spoznal Dupatyjevo pisavo in Da- patyju so prepovedali še nadalje „nadlegovati“ ono gospico. Ker pa je imel Dupaty nekaj njenih pism, jih je zahteval gospica oča nazaj. Dupaty je odgo- voril, da mu jih je vzela neka demimondka. Ako ji dajo 500 frankov, da tista ženska pisma nazaj. In oče je plačal Dupatyju 500 frankov, pisma pa so na to res prišla. Kakor znano, je Dupaty po- begnil. Ta slepar in brezčastni pustolovec je bil sodnik Dreyfusa in priča proti Zoli in Picquartu!

Darila:

Blagajništvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 25. oktobra do 15. novembra t. l. poslali: Iz nabiralnika g. Majnika v „Narodnem domu“ v Ljubljani 1 gld. 34 kr. — Slavno uprav- ništvo „Mira“ v Celovcu po gosp. V. Legatu zbirko 455 gold. 1 kr. — Podružnica v Ljutomeru po g. blagajniku J. Karbi 20 gld. in 30 gld. — Podruž- nica na Teharjih pri Celju 24 gld. 80 kr. — Po- družnica za Priblo Ves in okolico po gosp. Lipušu

6 gld. — Izven akad. podružnica v Gradcu po g. c. kr. okr. sodniku Fr. Hrašovcu 50 gld. udnine in 13 gld. iz nabiralnika narodno zavedne obitelji Za- bredove na graškem južnem kolodvoru. — Veselo društvo na Podplatu 5 gld. — Slavna „Okrajna po- sojilnica v Krškem“ 15 gld. — Slavno „Hranilno in posojilno društvo v Ptuj“ kot jubilejski dar 100 gld. — N. N. z N. 10 gold. — Podružnica v Rečici po g. kapelanu Melhijoru Zorku 20 gld. — Šentjakobsko trnovska ženska podružnica v Ljubljani po gosp. Zupančičevi in gospici Lozarjevi 700 gld. — Gdčna. Franjica Šmid na Gašteju pri Kranju iz društvenega nabiralnika 10 gld. — Podružnica za Laško po g. blagajniku Ivanu Gorišku 30 gld. — Moška podružnica na Greti pri Trstu 50 gl. 31 kr. — Podružnica na Bledu 100 gold. pokroviteljnine kot jubilejski dar. — G. Ivan Sakser, župnik v Ho- tedršici 2 gld. — Slavno upravnštvo „Slovenskega Lista“ zbirko 3 gold. 21 kr. — Dalje so darovali kot jubilejski dar čč. gg.: stolni kanonik And. Ka- lan 10 gl.; bogosl. profesorji; Ant. Zupančič 5 gl., dr. Aleš Ušeničnik 3 gld., dr. Ivan Janežič 1 gld.; stolna vikarja Fran Birk 3 gld. in Luka Smolnikar 1 gld.; semen. podvodja Mih. Bulovec 5 gld., spi- rituval dr. Fr. Ušeničnik 5 gold in prefekt Evg. Lampe 2 gold. ter Jurij Aubel 20 kr. — Veselega srca se zahvaljujemo plemenitim rodoljubkinjam in rodoljubom za obilne darove in kličemo: Živeli na- sledekaj!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Podpornemu društvu za slovenske viso- košolce v Gradcu so izza zadnjega izkaza izročili podpore: G. dr. Tomaž Horvat, odvetnik v Ptuj 5 gld.; gosp. dr. Josip Tomišek, c. kr. gimn. prof. v Kranju 10 gld.; gosp. dr. Jožef Vrečko, odvetnik v Celju 2 gld.; g. Ivan Škerlj, deželne sodnije svetovalec v Novem mestu, vsoto 24 gld. 45 kr., kot polovico čistega donosa beseda, ki jo je s pomočjo visokošolcev napravila 1. oktobra t. l. čitalnica v Novem mestu; gg. pevci na doktorskem pirovanju V. Gregoriča v Gradcu 2 gld.; gosp. dr. Ivan Klasinc, dvorni in sodni odvetnik v Gradcu 5 gld., vsega vkupe 48 gld. 45 kr. — Za te da- rove izreka odbor vsem gg. darovalcem najsrčnejšo zahvalo in pozivlja v njih posnemanje tudi druge rodoljube. Število podpirancev je letošaja šolsko leto izdatno poskočilo, z njim pa so se povečale tudi zahteve do društva. Lani je bilo vseh podpirancev 26, dobili so poprek na mesec vsi vkupe vsoto 74 gld. 55 kr., letos pa je bilo že v prvem mesecu 30 podpirancev, katerim se je podelila vsota 150 gl. Zeleti je, da bi moglo pokazati društvo jednak na- predek tudi v dohodkih! Darove sprejema blagajnik g. Francišek Železinger, ces. kr. gimn. profesor (Graz, Zinzendorfstrasse 32).

Književnost.

— „Prosvjeta“. Broj 22. Sadržaj: Dragošić Higin: Crna kraljica, roman iz hrvatske prošlosti. Ostojić Nikola: U spomenar maloj M. T., pjesma. Coloma Luis P.: Malenkosti, preveo dr. August Harambašić. Kuhač Fr. Š.: Marina pl. Gvozdanović, hrvatska operna pjevačica. Seger Mato: Klaičava „Povjest Hrvata“. Katalnić Jeretov Rikard: Več je žuto... pjesma. Slowacki: Anelli, prevela Štefa Iskra. Podravski Milivoj: Rumunjske narodne pjesme. Jubilej v samostanu milosrdnica. Uz naše slike. Listak. Slike: Ejsmond F.: Hoće da se obrani. Nowak E.: Nepopravljivi kartaš. Dr. Andrija Ja- gatić. U zimi. Menčikov u progonstvu. Nikola vitez Mastrović, barun Simo Ivičić. Josip vitez Krpan, barun Baltazar Šimunić Leopold pl. Rajaković.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 18. novembra. Z najkompetent- nejše strani smo naprošeni konstatovati, da ne namerava vlada na predsedniškem mestu dežele Kranjske nobene izpremembe.

Dunaj 18. novembra. „Slovenska kršč.- narodna zveza“ je imela danes sejo, v kateri se je posvetovala o predlogih, katere hoče glede nagodbe staviti skupno z drugimi stran- kami desnice in kateri se nanašajo na določbe o soli in o veterinarstvu.

Dunaj 18. novembra. Pri včerajšnjem posvetovanju klubovih načelnikov se je doseglo glede praznovanja cesarjeve petdesetletnice so- glasje. Zbornica bo imela 25. t. m. slavnostno sejo, v kateri bo imel predsednik dr. Fuchs primeren govor. Isti dan bo imela tudi go- spodska zbornica slavnostno sejo.

Dunaj 18. novembra. Opoziciji pripa- dajoči člani nagodbenega odseka so imeli danes sejo, v kateri so sklenili, ovirati in zavlačevati razpravo o trgovinski in carinski pogodbi z Ogersko, kolikor bo mogoče. S tem so tudi že začeli. Nagodbeni odsek se je sešel ob 11. uri dopoldne na sejo. Gross je predlagal, naj se razprava o trgovinski in carinski pogodbi odloži dotlej, da rešijo pododseki vse druge nagodbene predloge. Formalna debata o tem predlogu je trajala poldrugo uro, na kar je

cdrek sklenil, začetni takoj razpravo o trgovinski in carinski pogodbi.

Dunaj 18. novembra. Schönerer, Iro in še nekateri njiju pristaši so šli na „božjo pot“ v Friedrichsruhe, da obiščejo grob grmanskega malika Bismarcka.

Dunaj 18. novembra. Govorica, da je mej vojnim ministrom in mej ogersko vlado radi Hentzijevega spomenika nastal konflikt, se smatrajo kot neosnovane, zlasti ker je vojni minister prav sedaj odpotoval v Da'macijo.

Budimpešta 18. novembra. Položaj se je izboljšal. Fejervaryjeva izjava v parlamentu in Banffyjeva izjava v klubu liberalne stranke sta razburjene kroge potolažili.

Budimpešta 18. novembra. V poslanski zbornici je Hallo predlagal, naj se na dnevni red jutrišnje seje postavi predlog radi Hentzijeve afere, dočim se je z druge strani predlagalo, naj jutri z ozirom na god pokojne cesarice sploh ne bo seje. Banffy je izjavil, da bo lahko tudi pri razpravi o indenniteti govoriti o Hentzijevi zadevi, na kar je zbornica sklenila, naj bo v ponedeljek seja in naj se na dnevni red postavi razpravo o indenniteti.

Jutri „Jour-fixe“.

Narodno-gospodarske stvari

— Dobava za c. kr. domobrambo. Ministerstvo za deželno brambo namerava več oblačilnih in opravnih predmetov zagotoviti potom malega obrta. Med predmeti, katere je dobaviti, so: bluze, ulanke, hlače, čevlji, jermena itd. Ponudbe, ki naj se kolekujejo z jedno krono, vpsolati se morajo najkasneje do 15. decembra 1898. do 12 ure dopoldne deželno-brambnemu ministerstvu. Razglas, obsežajoč podrobnosti se lahko vpregleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Na željo se tudi razglas dopošlje. — Na podlagi poročila, ki ga je dobila trgovska in obrtniška zbornica od trgovskega ministerstva, namerava braziljanska vlada početkom prihodnjega leta odrediti, da se pobira od vsakokratne carine 10% v zlatu. Ta odredba bi povišala sedanjo carino za približno 20%. Nadaljna poročila se pričakujejo od diplomatskega zastopstva.

Melusine mazilo za lice

odstranjuje v najkrajšem času vsakovrstne poge, lisaje in mozoljčke (spušča). — Popolnoma neškodljivo. 1 lonček 35 kr.

Higien. medicinično milo

zraven 35 kr. (387—38)

— Jedina zaloga —

deželna lekarna Ph. Mr. M. Leusteka Ljubljana, poleg mesarskega mostu.

Telefon šte. 68.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Zemljišče vlož. šte. 306 kat. obč. Kropa, cenjeno 120 gld., in zemljišče vlož. šte. 9 kat. obč. Poljšica, cenjeno 40 gld., oba dne 21. novembra v Radovljici.

Hiša šte. 3 v Čevljarski ulici vlož. šte. 276 kat. obč. Ljubljana, cenjena 21.480 gld., dne 22. novembra v Ljubljani. Zemljišče vlož. šte. 34 kat. obč. Bistrica, cenjeno 1882 gld. in 3 gld., dne 22. novembra v Radovljici.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 15. novembra: Neža Legan, gostija, 99 let, Florijanske ulice št. 42, prisad. — Ana Koréne, strojevodje so-proga, 24 let, Dunajska cesta št. 8, jetika.

V deželni bolnici:

Dne 14. novembra: Ivan Čik, posestnikov sin, 33 let, kron. vnetje možganske mreže. — France Krivic, delavec, 25 let, jetika.

Dne 15. novembra: Viktorija Rojec, pleskarjeva hči, 2 leti, davica.

Dne 16. novembra: Andrej Kuček, dninar, 42 let, rak v trebuhu in vodenica.

V vojaški bolnici:

Dne 15. novembra: Karol Bickar, zrebčar, 22 let, legar.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Novem	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
17.	9. zvečer	742.5	7.0	sr. svzh.	oblačno	
18.	7. jutraj	744.2	5.3	sr. svzh.	oblačno	0.3
	2. popol.	745.0	6.4	sr. svzh.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 7.3°, ta 4.1° nad normalom.

Dunajska borza

dne 18. novembra 1898

Skupni državni dolg v notah	100 gld.	35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	75
Avstrijska zlata renta	119	60
Avstrijska kronska renta 4%	101	15
Ogerska zlata renta 4%	119	50
Ogerska kronska renta 4%	97	75
Avstro-ogerske bančne delnice	95.5	—
Kreditne delnice	352	30
London vista	120	55
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	95
10 mark	11	78
10 frankov	9	55
Italijanski bankovci	43	80
1 kr. cekini	5	68

Svoji k svojim! **Prodaja vina.** k svojim! (1702—3)

Imam v kleti pristno istrsko črno in belo vino od 18 do 30 kr. liter; dalje žganje izvrstni tropinovec od 60 do 80 kr. liter; vse postavljeno na kolodvor državne železnice Dinjan (Dignano). Mali vzorčki se zaradi izgube časa ne pošiljajo. Dalje imam blizu 100 metr. centov ru-dečega istrskega brinja v vrečah za kuhanje žganja po nizki ceni, kakor tudi olje iz istr. oljk.

A. M. Pujman v Dinjanu (Dignano), Istra.

Svarilo

pred vsemi ponaredbami jedino pristnega

„Mörathona“

ker le to dela kadenje prijetno, okusno in resnično IV. zdravo. Mnoga priznanja. (1675 1)

Le tedaj pristen, če stoji „Mörathon“ na zavoju.

12 malih zavojev (à 10 kr.), ali 4 veliki à 30 kr.) s povzetjem franko 1 gld. 26 kr.

Th. Mörath

medicinalna droguerija „Pri bobru“

Gradec, Jakominigasse 1.

Glavna zaloga v Ljubljani: Fr. Pettauerjeva droguerija.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga do Trbiža. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; do Selthal v Aussee, Solnograd; do Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; do Selthal v Solnograd; do Amstetter na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; do Selthal v Solnograd, Lenc - Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Paris; do Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzeň, Marijine vate, Heb, Francove vate, Karlova vate, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga iz Novega mesta iz v Koečevje. Mešani vlaki: Ob 6. uri 15 m. jutraj, ob 12. uri 55 m. popoldne, ob 6. uri 30 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. jutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevica, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plazja, Budejevica, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Koečevja. Mešani vlaki: Ob 8. uri 19 m. jutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 35 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10. uri 25 min. zvečer, zadnji samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 min. zvečer, poslednji vlak samo ob nedeljah in praznikih v oktobru. (1044)

Vsak dan sveže (1791—1)

špiritove drože

iz renomirane tovarne špiritovih drož in sladu

Sigm. Fischl & Comp. v Celovcu

se dobivajo odslej samo pri

Fr. Seunig-u, Marijin trg št. 2.

Kanarčke iz Harca

z izbornim globokim, volim žvrgolenjem, grljenjem, cingljanjem itd. oddajam po 10, 8, 6, 5 in 4 gld. komad ter jamčim, da dosepejo živi. Smejo se tudi premeniti po 8dnevni poskušnji. Navodilo za pravilno ravnanje se brezplačno priloži, ako se sklicuje na ta list. Premovani v januarju 1898. l. s 6 srebrnimi svetinjami.

J. R. Brezina

gojitelj žlahtnih harških kanarčkov v Lincen ob Donavi. NB. Za kupčevalce! 300 komadov oddam v večjih partijah. Kupčevalska cena! (119—2)

Baron Dumreicherjeva

špiritna drožna tovarna in rafinerija v Savskem Marofu na Hrvaškem

priporoča svoje

obče znane, najboljše in že mnogokrat odlikovane

droži

(Bäckerhefe).

Glavno zalogo za Ljubljano in deželo imata:

Peter Strel, vinski trgovec

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 3, in

Karol Laiblin

v Vegovih ulicah št. 8. (1731—2)

VIZITNICE Národní Tiskarna.

priporoča

Oljnate in vodene barve v tubah

za fino slikanje, najfinjših vrst platno in preparirane plošče v vseh velikostih za slikarstvo, dalje čopiči iz kunje dlake, tuši, širneži i. t. d. v največji izbiri.

Krasna izbirtka v predlogah za risanje in slikanje.

Iste tudi po jako zmerni ceni izposojujem.

Največja zaloga pisalnega, risalnega, pavznega papirja in platna ter vseh drugih predmetov.

Albumi za razglednice in fotografije

v najfinjših izvršbah.

Zalogo fotografičnih aparatov, ploč, papirja in kemikalij priporoča domača tvrdka

Jos. Petrič

tovarniška zaloga papirja v Ljubljani (nasproti frančiškanske cerkve).

Ceniki in uzorci brezplačno. (1790—2)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Štev. 40.341.

Razglas.

(1792—1)

Občinski svet deželnega stolnega mesta Ljubljane sklenil je v svoji javni seji dne 17. maja t. l. gledé praznovanja vladarske petdesetletnice Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. mej ostalim tudi, da naj se dne 1. decembra 1898 priredi v Ljubljani splošna razsvetljava, katere začetek naj se naznani s petimi strelji iz topov na gradu in da naj se dne 2. decembra 1898 z 21 strelji iz topov na gradu naznani, da je napočil slavnostni dan, ki naj se smatra za narodni praznik, ter konečno, da se ta dan okrasé hiše z zastavami.

Razglašujoč te sklepe občinskega sveta, naznanjam, da bodem 1. dne decembra vsa mestna poslopja ob osmih zvečer razsvetliti, 2. dne decembra pa z zastavami okrasiti dal in pa, da ta dan vsi magistratni uradi ostanejo zaprti.

Prepričan sem, da bode mestno prebivalstvo ljubljansko, čegar udanost in zvestoba do Njegovega Veličanstva in do prejasne vladarske rodbine je slavnoznana, dostojno pridružilo se omenjenim odredbam mestne občine.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 16. novembra 1898.

Župan: Ivan Hribar s. r.

Lastnina in tisk „Národní Tiskarne“.